

فهرست

۸	مقدمه ناشر
۱۲	حضرت محمد ﷺ
۱۴	دانش پژوهی
۱۵	سحر خیزی
۱۶	بهترین اُمت
۱۷	انجام دستورات الهی
۱۸	جدال با دوست
۱۹	عنیمت شمردن وقت
۲۰	بدترین مردم
۲۱	سه خوی ناپسند
۲۲	قهر بیست از سه روز ممنوع
۲۳	اصلاح عیوب خویش
۲۴	زندان مؤمن
۲۵	مرگ عالم

۲۶	وام دادن
۲۷	دوستی با علی
۲۸	احمق
۲۹	ایرانیان
۳۰	انتظار
۳۱	بصیرت
۳۲	پدر و مادر
۳۳	پروردگار
۳۴	ترس از خدا
۳۵	تفکر
۳۶	جوانی
۳۷	حافظه
۳۸	تلاش برای خانواده
۳۹	دعا
۴۰	راز
۴۱	رفیق بد

۴۲	زیبایی
۴۳	سخن چینی
۴۴	سفر کردن
۴۵	سلام
۴۶	شب زنده‌داری
۴۷	صدقه
۴۸	عذاب قبر
۴۹	قوی‌ترین
۵۰	مادر
۵۱	مداد
۵۲	معلم
۵۳	نشست علمی
۵۴	فهرست منابع
۵۶	مسابقه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه ناشر

من همه چیز را به خاطر تو - ای انسان - افریدم و تو را فقط برای خودم افریدم.

به فرموده‌ی معصومین علیهم‌السلام دستورهای دینی منحصر به سه بخش است:

بخش اول اصول عقاید است که باید از روی دلیل و برهان و منطق به آن‌ها معتقد شد و توحید و عدل و نبوت و امامت و معاد را با استدلال پذیرفت تا در درون جان و روح انسان جای گیرد.

بخش دوم احکام یا اصول عملی دین است (مانند نماز، روزه و ...) که باید درباره‌ی آن‌ها یا به اجتهاد خود عمل کنیم و یا از مجتهد اعلم تقلید نماییم.

بخش سوم اخلاق است که باید در مرحله اول فضایل و رذایل اخلاقی را بشناسیم و ظرف دل را از رذایل اخلاقی که به فرموده‌ی حضرت امام صادق علیه‌السلام در اصول کافی هفتاد و پنج رذیله‌ی

اخلاقی، است پاک کنیم و سپس به فضایل اخلاقی که آن هم هفتاد و پنج فضیلت است آراسته سازیم.

حضرت آیت الله مهدی حائری تهرانی در مقدمه کتاب صحیفه رستگاری می فرمایند: البته این سه بخش به دست نمی آید مگر با ایمان کامل و عمل صالح که خداوند در قرآن مجید بسیار بر آن تأکید فرموده است. علمای علم اخلاق هم می گویند این راه سیر و سلوک الی الله و لقاء الله که نهایت اوج انسانیت است، تحصیل همین مقدمات است که سالک باید آن را در چهار مرحله طی نماید:

اول تخلیه، دوم تجلیه، سوم تجلیه و چهارم فناء فی الله. به این معنا که باید اول دل و جان خود را از رذایل پاک کند و سپس به فضایل اخلاقی آراسته سازد، آن گاه به تدریج جان او نورانیت و جلا پیدا می کند یعنی با ترک محرمات و مکروهات و انجام واجبات و حتی المقدور مستحبات جان و دل خود را صفا می بخشد و سرانجام روح پاک شده اش را در عالم ملکوت، در آغوش رحمت و اسعه ی خداوندی، محل تجلی انوار الهی قرار خواهد گرفت و به مقام فناء فی الله خواهد رسید. به فرموده ی رسول اکرم ﷺ قلب مؤمن عرش الرحمن و حرم الله است و در آن فقط باید خداوند کریم جای داشته و مظهر صفات جمال و جلال پروردگار باشد و غیر خدا از دلش بیرون رود و به مقام فناء فی الله که نهایت سیر کمال است برسد.

در این موقع که غیر خدا از قلب خود خارج کرد، یعنی حبّ ذات و حبّ مال و حبّ جاه شهوات و هوای نفس از دلش پاک شد و در دلش فقط رضا و خشنودی پروردگار جای گرفت، تمام پندار و کردار و گفتارش برای خدا خواهد بود، و در نتیجه جز خدا نمی بیند و جز به خدا نمی اندیشد و برای غیر خدا عمل نمی کند و آن چه به جای می آورد فقط برای رضای خداست چنان که خداوند در قرآن کریم به پیامبرش ﷺ می فرماید:

قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَشْنَىٰ وَفُرَادَىٰ

ای رسول ما: بگو من فقط شما را به یک مطلب موعظه و پند می دهم و آن این که فقط برای خدا قیام و اقدام کنید دو تا دو تا یا تک تک

خلاصه آن که انسان باید نگرهبان قلب و اندیشه ی خود باشد و مراقبت نماید که غیر خدا در آن وارد نشود تا به مقام رضوان الهی که بالاترین مقام قرب الهی است برسد؛ همان گونه که اباعبدالله الحسین (علیه السلام) فرمود: «رَضِيَ اللَّهُ رَضًا نَاهِلَ الْبَيْتِ»؛ و در موقع جان دادن در قتلگاه فرمود: «إِلَهِي رَضًا بِرَضَائِكَ تَسْمِيًا بِأَمْرِكَ لَا مَعْبُودَ سِوَاكَ» و قرآن کریم دستور می دهد:

...قُلْ إِنَّهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ... یعنی «بگو خدا و

سپس هر چه غیر اوست از خود دور کن» آن گاه به هر طرف می نگری جز خدا نمی بینی و خدایی می شوی؛ و به بیان حدیث قدسی چشمت عین الله می شود و گوشت اذن الله و زبانت لسان الله و دستت ید الله و تمام اعضاء و جوارحت و سراسر وجودت الهی می شود.

به قول بابا طاهر:

به سحرا بنگرم صحرا ته بینم به دریا بنگرم دریا نه بینم

به هر جا بنگرم کوه و در و دشت نشان از قامت رعنا ته بینم

البته این مقام به دست نمی آید مگر آن که انسان نکهبان دل خود باشد تا جز خدا در آن وارد نشود و دلش جایگاه تجلی انوار الهی گردد.

رزقنا الله وایاکم دعا حیاً و میتاً

کامبیز خطیب شهیدی